RHIFEDD

B2

Deunyddiau sampl gweithdrefnol

Profion Rhifedd Cenedlaethol

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Deunyddiau sampl gweithdrefnol: Canllawiau i athrawon

Bydd y profion gweithdrefnol yn cael eu cyflwyno gyntaf mewn ysgolion yn 2013. Mae eitemau sampl wedi cael eu cynhyrchu ar gyfer pob grŵp blwyddyn i ddangos y gwahanol fathau o gwestiynau a fformatau ar gyfer ymateb.

Mae'r eitemau sampl yn cyd-fynd yn agos â'r fframwaith rhifedd ac maent yn adlewyrchu'r galw a ragwelir. Fodd bynnag, nid ydynt yn bapurau cyflawn: bydd nifer y marciau yn y profion yr haf nesaf yn amrywio o oddeutu 28 o farciau ar gyfer y grwpiau blwyddyn is i tua 36 o farciau ar gyfer dysgwyr hŷn. Bydd pob prawf yn para 30 munud.

- ***Sut i ddefnyddio'r eitemau sampl***

Gellir argraffu'r eitemau sampl a'u defnyddio i ymarfer cyn y profion. Yna gellir nodi cryfderau a meysydd i wella arnynt a'u defnyddio fel gweithgareddau dysgu ac addysgu ychwanegol yn y dosbarth, lle y bo'n briodol.

Yn ogystal gellir defnyddio'r eitemau sampl gweithdrefnol fel sail i drafodaeth yn y dosbarth, ac i ddangos technegau prawf da. Mae'r rhain yn cynnwys pwysigrwydd darllen y cwestiwn yn ofalus, ble i ysgrifennu'r atebion, perthnasedd dangos y gwaith cyfrifo i gael credyd rhannol, rheoli amser yn dda a manteision gwirio atebion.

Efallai y bydd athrawon am gefnogi'r dysgwyr drwy drafod dulliau gwahanol o ateb eitemau sy'n werth 2 farc. Er enghraifft, gallai athrawon lungopïo ystod o atebion dienw a gofyn i'r dysgwyr weithio mewn grwpiau bach i roi'r atebion yn eu trefn o'r 'gorau' i'r 'gwaethaf', a nodi nodweddion da pob ateb gan roi rhesymau dros hynny.

- ***Marcio'r eitemau sampl***

Darperir cynllun marcio, sy'n nodweddiadol o'r rhai a fydd yn cael eu defnyddio ochr yn ochr â'r profion byw. Fe'i cynlluniwyd i'w ddefnyddio'n gyflym ac yn deg a cheir canllawiau clir ar pryd a sut i roi credyd rhannol. Mae'r canllawiau marcio cyffredinol yn amlinellu egwyddorion marcio er mwyn hwyluso cysondeb ar draws ysgolion.

1

Faint o arian? [c]

1m

2 Ysgrifennwch y rhifau hyn yn eu trefn.

34 15 26 47

15			
y lleiaf			**y mwyaf**

1m

3 Dewisodd y plant yma eu hoff anifail anwes.

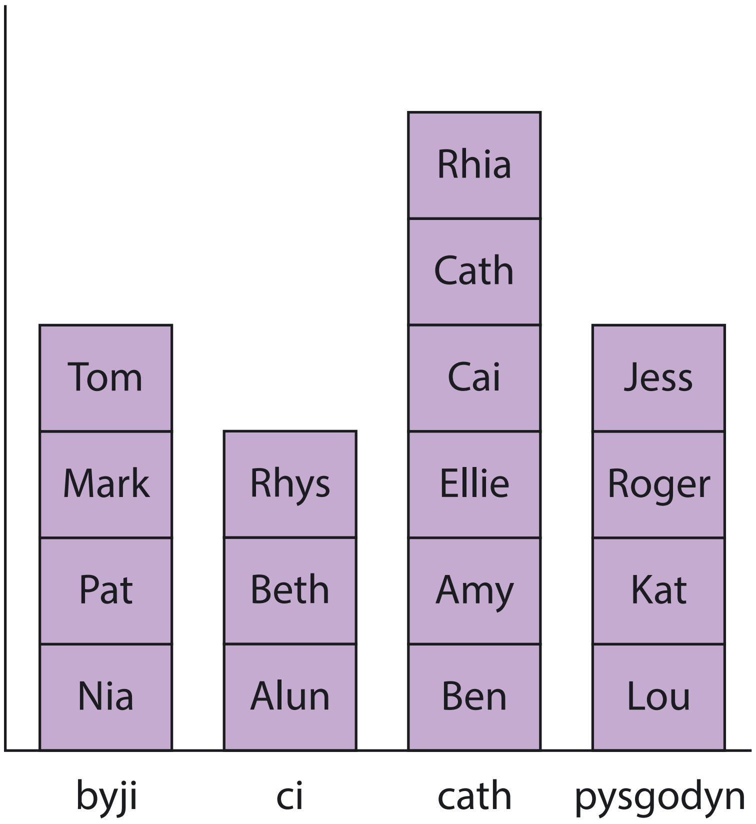

Faint sydd wedi dewis **ci**?

1m

Pa anifail anwes mae'r **rhan fwyaf** o'r plant wedi'i ddewis?

1m

Pysgodyn oedd dewis Sam.

Dangoswch hyn ar y siart.

1m

4

28 + 7 = ☐ 1m

17 − 9 = ☐ 1m

5 Defnyddiwch bren mesur i fesur hyd y llinell hon.

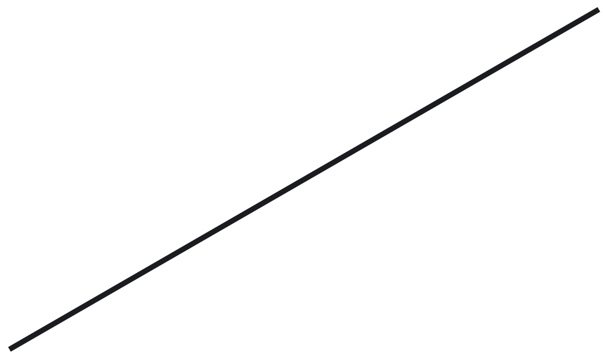

☐ centimetr 1m

Mae bwrdd yn **un metr** o hyd.

Faint o **gentimetrau** yw hynny?

☐ centimetr 1m

6 Cysylltwch pob cloc gyda'r amser cywir.

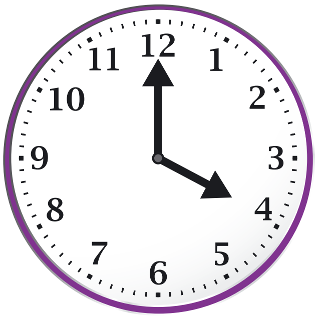

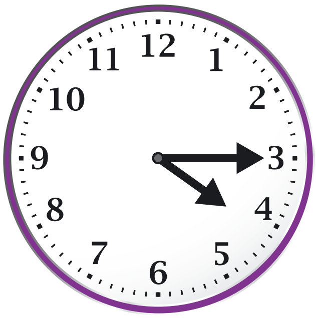

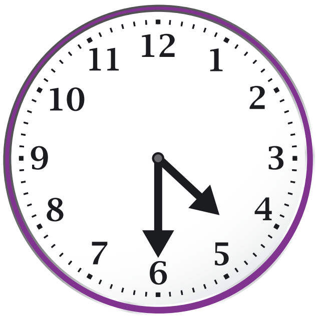

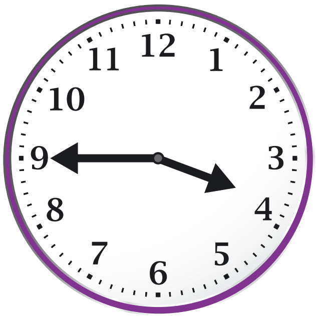

2m

7

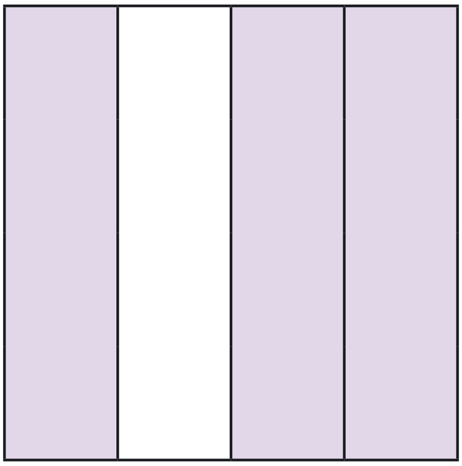

Pa **ffracsiwn** sydd wedi'i liwio? ☐ 1m

8

+ = −

Defnyddiwch ddau o'r arwyddion i wneud brawddeg rifau.

25 ◯ 10 ◯ 15 1m

Nawr gwnewch frawddeg rifau **wahanol**.

25 ◯ 10 ◯ 15 1m

9

Ysgrifbinnau
20c yr un

Mae Tom yn prynu **chwe** ysgrifbin.

Mae'n talu â darn £2

Faint o newid mae Tom yn ei gael?

c

2m

Deunyddiau sampl gweithdrefnol: Canllawiau marcio

Mae'n bwysig bod y profion yn cael eu marcio'n gywir. Mae'r cwestiynau a'r atebion isod yn eich helpu i ddatblygu dealltwriaeth gyffredin o sut i farcio'n deg ac yn gyson.

- ***Oes rhaid i'r dysgwyr ddefnyddio'r blychau ateb?***

Ar yr amod nad oes amwysedd, gall y dysgwyr roi eu hateb unrhyw le ar y dudalen. Os oes mwy nag un ateb rhaid marcio'r un sydd yn y blwch ateb, hyd yn oed os yw'n anghywir. Fodd bynnag, os yw'n amlwg bod ateb anghywir yn deillio o wall trawsgrifio (e.e. bod 65 wedi cael ei gopïo fel 56), marciwch yr ateb sydd yn y gwaith cyfrifo.

- ***Beth os bydd y dysgwyr yn dewis dull nad yw'n cael ei ddangos yn y cynllun marcio?***

Mae'r cynlluniau marcio'n dangos y dulliau mwyaf cyffredin, ond efallai y bydd dulliau eraill yn haeddu credyd – defnyddiwch eich barn orau. Mae unrhyw ddull cywir, pa mor idiosyncratig bynnag, yn dderbyniol.

- ***Oes ots os bydd y dysgwr yn ysgrifennu'r ateb yn wahanol i'r hyn a ddangosir yn y cynllun marcio?***

Dylai atebion sy'n cyfateb o ran rhifau (e.e. wyth ar gyfer 8, neu dau chwarter neu 0.5 ar gyfer hanner) gael eu marcio fel atebion cywir oni fydd y cynllun marcio'n nodi'n wahanol.

- ***Sut y dylwn i farcio atebion sy'n ymwneud ag arian?***

Gellir dangos arian mewn punnoedd neu geiniogau, ond os bydd sero ar goll, e.e. £4.7, dylid marcio'r ateb yn anghywir.

- ***Sut y dylwn i farcio atebion sy'n ymwneud ag amser?***

Yn y byd go iawn, dangosir amseroedd mewn nifer o wahanol ffyrdd felly dylech dderbyn, er enghraifft, 02:30, 2.30, hanner awr wedi 2, ac ati. Peidiwch â derbyn 2.3 gan fod hyn yn amwys. Dylid defnyddio'r un egwyddor ar gyfer marcio cyfnodau o amser, e.e. ar gyfer dwy awr a hanner dylech dderbyn 2.5 ond nid 2.5pm.

- ***Beth os bydd y dull yn anghywir ond yr ateb yn gywir?***

Oni fydd y cynllun marcio'n nodi'n wahanol, dylid marcio atebion cywir fel rhai cywir hyd yn oed os bydd y gwaith cyfrifo yn anghywir oherwydd efallai y bydd dysgwyr wedi ailddechrau heb ddangos y dull newydd a ddefnyddiwyd ganddynt.

- ***Beth os bydd y dysgwr wedi dangos dealltwriaeth ond wedi camddarllen y wybodaeth sydd yn y cwestiwn?***

Ar gyfer eitem sy'n cynnwys dau farc (neu fwy), os bydd ateb anghywir yn deillio o gamddarllen gwybodaeth a roddir yn y cwestiwn ac nad yw'r cwestiwn yn haws o ganlyniad i hynny, yna tynnwch un marc yn unig. Er enghraifft, os bydd cwestiwn 2 farc yn 86 x 67 a bod y dysgwr yn cofnodi 96 x 67 ac yn rhoi 6432 fel ateb, dim ond un marc y dylid ei roi. Mewn cwestiwn sy'n cynnwys un marc, ni ellir rhoi unrhyw farciau.

- ***Beth y dylwn i ei wneud am waith sydd wedi'i groesi allan?***

Gallwch farcio gwaith cyfrifo sydd wedi'i groesi allan sydd heb gael ei ddisodli gan waith cyfrifo arall os oes modd ei ddarllen.

- ***Beth yw'r gwahaniaeth rhwng gwall rhifol a gwall cysyniadol?***

Gwall rhifol yw un lle y ceir llithriad, e.e. gydag 86 x 67, os bydd y dysgwr yn cyfrifo $6 \times 7 = 54$ o fewn ateb sy'n gywir fel arall. Gwall cysyniadol yw camddealltwriaeth fwy difrifol lle nad oes unrhyw farciau ar gael am y dull, er enghraifft os caiff 86 x 60 ei gofnodi fel 516 yn hytrach na 5160

Deunyddiau sampl gweithdrefnol Blwyddyn 2: Cynllun marcio

C	Marciau	Ateb	Sylwadau
1	1m	17c	
2	1m	15 26 34 47	
3i	1m	3	
3ii	1m	cath	
3iii	1m	Yn ychwanegu un bloc i'r golofn 'pysgodyn'	Derbyniwch unrhyw arwydd clir, e.e. nid oes angen lliwio'r bloc na'i labelu â 'Sam'
4i	1m	35	
4ii	1m	8	
5i	1m	9 centimetr	Derbyniwch 8.8cm i 9.2cm yn gynwysedig
5ii	1m	100 centimetr	
6	2m	Yn cysylltu'r pedwar amser yn gywir, e.e. 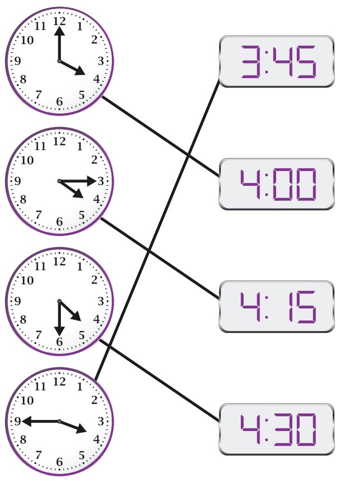	Derbyniwch unrhyw ffyrdd diamwys o gysylltu
	Neu 1m	Yn cysylltu dau neu dri o'r amseroedd yn gywir	
7	1m	$\frac{3}{4}$	

C	Marciau	Ateb	Sylwadau
8i	1m	25 = 10 + 15 Neu 25 – 10 = 15	
8ii	1m	25 – 10 = 15 Neu 25 = 10 + 15	Rhaid i'r canlyniad fod yn wahanol i 8i
9	2m	80c	
	Neu 1m	120 neu 1.20 i'w weld Neu Yn defnyddio cyfanswm anghywir (ond nid £1) i ganfod y newid cywir allan o £2	Enghraifft ar gyfer 1m: Ysgrifbinnau 130c, newid 70c

© Hawlfraint y Goron 2013